

משרד החינוך - מינהל תכנון ופיתוח
אגף תכנים, תכניות,
הכשרה והשתלמויות

האור שבי - האור שבנו

חג החנוכה, חג האורים, מספק הזדמנות להסתכלות פנימית: אל האור שבי, אל האור שבאחר ואל היכולת שלנו להפיץ את האור ולהאיר בו זה לזה ולסביבה.

מטרות

- לסייע למשתתפים לזהות את הכוחות ואת נקודות החוזק שבהם ולעודד אותם להעצים אותם ולהשתמש בהם לטובת הכלל.
- לסייע למשתתפים לזהות כוחות ונקודות חוזק בחבריהם לקבוצה ולהכיר בסגולות שבמכלול הכוחות הקבוצתיים.
- לעודד יצירתיות וחדשנות בדרך החשיבה של המשתתפים.

למנחה

- אפשר לערוך רשימה כיתתית של שירים שמופיעה בהם המילה **אור** באמצעות שימוש בכלי שיתופי כדוגמת: מנטימטר.
אפשר להתאים את הפעילויות לשירים שנבחרו או לשירים המופיעים בפעילות.

במליאה

- איזו תחושה עולה בעקבות שמיעת השירים? ערכו רשימת ערכים שעולים מהשירים. נתחלק לקבוצות בנות שמונה משתתפים.
- אפשרות ראשונה: כל משתתף יקבל נר, ירשום את שמו ואת האור שבו.
- אפשרות שנייה: הקבוצה תקבל שמונה נרות, על כל נר תרשום שם של חבר בקבוצה. המשתתפים יקחו כל אחד נר באקראי וירשום את האור שבאותו "נר".
- הקבוצה תיצור חנוכייה מכל הנרות ותפרט את רשימת ה"אורות" של כל חברי הקבוצה.
- הצגת התוצרים בדוך יצירתית.

אור גדול מאיר הכול
ויותר כבר לא צריך לשאול
אני בא ללמוד ממה שטוב ולחיות
להתחיל הכול מהתחלה
כמו לנשום בפעם הראשונה
אני כאן אני לא מתבזבז יותר

אור גדול מאיר הכול

אמיר דדון

- למה התכוון אמיר דדון בשירו, "אור גדול מאיר הכול"?
- האם התגלה בפניך "אור גדול"?
- מה למדת בעקבות גילוי אור זה?
- כיצד, לדעתך, אפשר ליצור בקהילה שלך אור גדול שיאיר את הכול?

"לא זכיתי באור מן-ההפקר,
אף לא-בא לי בירשה מאבי,
כי מסלעי וצורי נקרתינו
והצבתינו מלבבי.

ניצוץ אחד בצור לבי מסתתר,
ניצוץ קטן – אף בלו שלי הוא,
לא נשאלתינו מאיש, לא גנבתינו –
כי ממני ובי הוא".

מתוך "לא זכיתי באור מן ההפקר", חיים נחמן ביאליק, תרס"ב

הניצוץ המסתתר בצור לבך

המשתתפים יצלמו תמונות שמשקפות את האור
שבליבם (לדוגמה: כישרון מסוים, מקום התנדבות)
ויכינו קולאז' מהתמונות שבותרתו 'הניצוץ שבי /
שם המשתתף'. אפשר לשתף את הקבוצה בכל
אחת מהיצירות או להכין קולאז' גדול מיצירות כל
המשתתפים. אפשר להכין קולאז' ב-Loupe

- לדעתך, מהי משמעות המילה אור בשיר?
- לדעתך, מהו הרעיון שהמשורר רצה לבטא בבית הראשון של השיר? מה דעתך על רעיון זה?
- מהו הניצוץ המסתתר בצור ליבך? ספר על ניצוץ שבך באמצעות שיר, תמונה, ציור, דימוי או כל דרך אחרת העולה בדעתך.

כמו ביאליק בשירו, גם הרב קוק התייחס לגילוי האור הפנימי ברבים. אצל ביאליק, האור הפנימי מוצא את דרכו החוצה מתוך היצירה, השירה.

לדעתך, באילו דרכים נוספות אדם יכול "להאיר את העולם כולו" באמצעות הנר שלו?

תנ"י דוגמה למישהו שהאיר את העולם באורו?

תנ"י דוגמה למישהו מהמשתתפים בקבוצה שהאיר לך במשהו.

האם אתה יכול לחשוב על מישהו שהאיר את העולם באורו?
המנחה יפתח מצגת שיתופית וישתף את הקבוצה בקישור למצגת. המשתתפים (בקבוצות) יחקרו אודות אדם שהאיר את העולם באורו ויסכמו את סיפורו של האדם, כולל תמונות וסרטונים, במצגת.

בסיום התהליך, תהיה מצגת שיתופית ובה שקפים עם מידע על אנשים שונים. המצגת תהיה בסיס לדיון בדרכים השונות שאפשר להאיר בהן את העולם.

צריך שכל איש ידע ויבין,
שבתוך תוכו דולק נר,
ואין נרו שלו כנר חברו,
ואין איש שאין לו נר.
וצריך שכל איש ידע ויבין,
שעליו לעמול ולגלות
את אור הנר ברבים,
ולהדליקו לאבוקה גדולה
ולהאיר את העולם כולו.

הרב אברהם יצחק הכהן קוק

חשוב על דרך להבאת האור שבך לידי ביטוי.

המנחה יפתח דף לדיון ולהעלאת רעיונות ב-tricider, כל משתתף יוכל לשתף ברעיון שלו ובמקביל להגיב לרעיונות האחרים, לתת פידבק, להוסיף, לעזור לאחרים במימוש הרעיונות ולהצביע לרעיונות טובים לדעתו (סימון לייק).

"מצאתי לי גם
כוכב אחד...
אור כזה
שנשאר לא כבה
כשנושבת הרוח
כשלוחץ וקשה"

אור כזה
ישי ריבו
(הפרויקט של עידן רייכל)

- מהי הדרך להבאת האור שבך לידי ביטוי בכיתה, בבית הספר, בתנועת הנוער או בקהילה.
- מה עליך לעשות כדי לממש את הרעיון שלך?
- "כל אחד הוא אור קטן וכולנו אור איתן" – לדעתך, איזה ערך מוסף יש בליכוד כלל הכוחות והאורות שבחברי הקבוצה?

"פעמים אני חושבת שהחטא הנורא והאפל ביותר של האדם הוא לחשוב רעות על עצמו (אני קוראת לזה להביט על עצמו 'בעיני השכנים' ולא בעיני האינסוף). ואין בזה ענווה כלל – כי אם רפיון ובריחה מבניין החיים, שהוא כמדומני אחד מיסודות היהדות. אהוב את האלוהי שבך ואת כישרונותיך שהם טיפה ממוקור הנצח. אני מאמינה בכוחותיך ובעתידך"

זלדה

לדעתכם, כיצד קטע זה של המשוררת זלדה מתקשר לפעילות?

בסיום הפעילות דונו בקבוצה:

- כיצד נוכל לרתום את "מלוא האורות" לחיי היומיום של הכיתה כקבוצה חברתית, של בית הספר, של הקהילה?
היכן הייתם רוצים להביא לידי ביטוי כוחות אלו?
- הציעו תוכנית למימוש הרעיונות שעלו בדיון.